

**АКАДЕМИЈА ТЕХНИЧКО-ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА**

**ПРВИ ИЗВЕШТАЈ
О САМОВРЕДНОВАЊУ
АКАДЕМИЈЕ ТЕХНИЧКО-ВАСПИТАЧКИХ
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
И СВИХ ЊЕНИХ АКРЕДИТОВАНИХ
СТУДИЈСКИХ ПРОГРАМА**

**За период од
1.10.2021.г. до 30.09.2024.г.**

**Ниш,
децембар 2024 - април 2025.**

**СТАНДАРД 3:
СИСТЕМ
ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА**

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

а) Опис, анализа и процена тренутне ситуације

Институционални систем обезбеђења квалитета Академије техничко-васпитачких струковних студија (у даљем тексту Академија), установљен је [Статутом Академије](#) (поглавље XI Систем квалитета и политика квалитета) и [Стратегијом обезбеђења квалитета](#). Утврђене су мере обезбеђења квалитета, области обезбеђења квалитета, субјекти обезбеђења квалитета, као и послови и задаци стручних органа, органа управљања и Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета. Послови и задаци наставника, сарадника, ненаставног особља и студената, предвиђени су [Правилником о стандардима и поступцима за самовредновање и унутрашње обезбеђења квалитета](#), [Правилником о студентском вредновању квалитета студија, наставе и педагошког рада наставника](#), [Правилником о полагању испита и оцењивању на испиту](#), [Правилима студија](#) и другим општим актима, којима се регулише систем обезбеђења квалитета.

Увођењем јединственог и целовитог система обезбеђења квалитета, јасним стандардима квалитета и процедурама за њихово спровођење, дефинисане су надлежности и задаци наставника и сарадника, задаци студената, надлежности органа и служби Академије, као и мере и поступци за обезбеђење квалитета.

Академија је у процесу успостављања система управљања квалитетом SRPS ISO 9001: 2015, чиме би сви сегменти Академије, у погледу квалитета били подигнути на још виши ниво. Применом овог стандарда још јасније ће се поставити овлашћења и одговорности свих запослених за квалитет радног процеса.

Академија је доношењем посебног [Правилника о студентском вредновању квалитета студија](#), обезбедила учешће студената у доношењу и спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и поступака обезбеђења квалитета. Овим Правилником посебно је регулисан начин анкетирања студената и мере за заштиту анонимности при изјашњавању студената, што даје могућност добијања објективнијих података у вези обезбеђења квалитета.

Анкетирање студената врши се на основним, специјалистичким и мастер студијама, на свим студијским програмима и свим годинама студија. Анкетирање активних студената спроводи се на крају семестра, приликом овере семестра. Тиме се постиже да већина студената буде анкетирана, а резултати анкете буду реалнији. Узорак мора обухватити више од 30% од укупног броја уписаних студената на студијском програму и години студија у школској години за коју се врши анкетирање. Без обзира на значај анкете, како за студенте тако и за установу, студенти по правилу, нерадо учествују у њој и не вреднују оцењиване сегменте квалитета на реалан начин, па се поставља питање колико резултати анкете могу да служе некој озбиљнијој анализи. Доказ за тврдњу о изостанку жеље да се учествује у анкети је проценат анкетираних студената, од године до године. Када је анкета обавезна као део овере семестра (преко студентског информативног система Студис), проценат анкетираних је преко 75% (остатак студената до 100% нису још оверили семестар у тренутку пресека, односно анализе). Када анкета није била обавезни део овере семестра, проценат анкетираних студената био је на не-ким програмима испод 30% (а на већини око 40%), па је на тим студијским програмима анкета морала бити поновљена. Комисија сматра да, поред недовољног рада са студентима по питањима важности анкете, пре свега од стране Студентског парламента, и Поткомисија и Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета,

разлог незаинтересованости дела студената за анкету лежи и у недовољно квалитетном анкетном листу. Он је настао, још 2012. године, као резултат анализе значајних параметара за оцену квалитета различитих сегмената рада установе (тада високих школа у Нишу, Пироту и Врању), током трајања Темпус пројекта ["Оснивање и изградња капацитета Академије струковних студија јужне Србије и Националне конференције за струковно високо образовање у Србији"](#). Комисија ће у наредном периоду радити на побољшању анкетног листа. Иначе, упутство за попуњавање анкетног упитника обавезно садржи наводе о циљу анкетања, као и наводе о добровољности и анонимности анкетања. Извештаји о студентским анкетама, по семестрима и годинама студија, постављени су на сајтовима одсека Академије, те су јавно видљиви (пример Одсека Ниш <https://odseknis.akademijanis.edu.rs/izvestaj-komisije-za-obezbedjenje-kvaliteta-o-studentskoj-anketi/>)

Поред активних, анкетају се и свршени студенти целе Академије (алумнисти приступају анкети преко линка <https://forms.office.com/e/yi64WJepPQ> и њихови одговори улазе у базу података-одговора, који служе за неке касније анализе). У анкети се студенти изјашњавају о квалитету студијског програма који су завршили, као и о постигнутим исходима учења (да ли су и у којој мери постигнути). Анкетање свршених студената раније се вршило приликом доделе диплома, а данас како је раније речено путем линка, електронским путем. Академија и даље користи позитивна искуства из Темпус пројекта ["Спровођење истраживања о дипломираним студентима и унапређење АЛУМНИ организација у циљу побољшања стратешког менаџмента и повећања квалитета"](#). У овом пројекту обављена је јединствена анкета за систематско прикупљање поузданих информација о везама између услова и квалитета студирања и каснијег запошљавања свршених студената. Претрага дипломираних студената, даје увид у професионални "успех" дипломираних студената у глобалу, као и одговоре на нека битна питања, као што је могућност и брзина запошљавања одређених занимања, као и релевантност стечених компетенција. Повратне информације од стране дипломираних студената, веома су корисне за Академију, како у процесу самовредновања, тако и приликом сваке нове акредитације студијских програма. Иако је пројекат давно завршен, Академија је наставила да континуирано прати своје дипломиране студенте.

Важне информације о квалитету свршених студената добијају се анкетањем послодаваца у фирмама и предузећима у окружењу. За ову анкету постоје два анкетна листа, а анкета се такође ради online, преко линка који добијају послодавци. Постоји [општи упитник](#) и [упитник о стеченим компетенцијама](#). Анкете реализују, обрађују и анализирају поткомисије и Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета. Комисија припрема извештај са предлозима мера за побољшање оних сегмената, који су у анкети добили слабије оцене. Овај извештај је предмет анализе на већима катедри и Наставно-стручног већа одсека, које усваја извештај. Сви подаци о анкетању архивирају се и морају бити заштићени од неовлашћеног приступа трећих лица.

На неким одсецима Академије постоји пракса и анкетања бруцоша, али резултати тих анкета нису коришћени у циљу неке конкретније анализе и усмеравања промотивних и других активности на одређене ставке у анкети. Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета има у плану да наредни период посвети и раду на унапређењу ове анкете и наравно њеном спровођењу на свим одсецима.

Поткомисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета, једном годишње, на крају школске године, врши и анализу успеха студената на испитима и то

кроз Извештај о успеху студената на испитима (свака поткомисија за свој одсек). И ови извештаји су предмет разматрања и анализе већа катедри и Наставно-стручних већа одсека, која и усвајају поменуте извештаје. Комисија за самовредновање (на нивоу Академије) сматра да би овакве анализе требало радити после сваког испитног рока јер би оне биле корисне у смислу правовремених анализа, корекција и промена, док се на крају школске године може само уочити проблем, али нема времена за његово решавање. Зато ће се у наредном периоду инсистирати на чешћим анализама успеха студената на испитима.

Комисија за обезбеђење квалитета спроводи поступке самовредновања установе и студијских програма, у интервалима од три године, а Извештај о самовредновању је скуп анализа квалитета свих сегмената, значајних за рад Академије. Надлежност ове Комисије је да припреми и спроведе поступак самовредновања, те припреми Извештај о резултатима самовредновања.

Иначе, Комисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета је орган Академије задужен за праћење квалитета и предлагање унапређења стандарда система квалитета рада целокупне институције. Чланове Комисије именује Наставно-стручно веће Академија, на предлог Наставно-стручних већа одсека, а обавезни члан комисије је представник студената. Комисија ради по [Правилнику о раду Комисије за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета](#), а формира читав низ извештаја везаних за анализу и процену квалитета свих сегмената рада Академије (Извештај о студентској анкети, Извештај о успеху студената на испитима, Годишњи извештај о раду Комисије итд.).

У Академији се званични Извештај о успеху студената на испитима (Одсек Ниш [МСС](#) и [ОСС](#), [Одсек Врање](#) и [Одсек Пирот](#)), ради једном годишње, за сваки одсек појединачно, након завршених свих испитних рокова у школској години. Ови извештаји се усвајају на Наставно-стручним већима одсека. Такође, уведена је пракса да се јула месеца након завршетка испитног рока, направи интерни извештај о успеху где се може анализирати успех студената по предметима, у дотадашњим роковима, уочавати аномалије и предузимати конкретне кораке како би се успех побољшао до краја школске године, односно у преосталим роковима.

Надлежност Савета Академије, као органа управљања, у погледу квалитета рада је доношење Стратегије обезбеђења квалитета. Надлежност и одговорност органа управљања, односно председника Академије је организација и управљање установом, у складу са Статутом Академије и Законом о високом образовању.

Наставно-стручно веће, као стручни орган Академије, доноси Правилник о стандардима и поступцима за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета, док већа Одсека и већа катедри разматрају извештаје о резултатима анкетања и успеху студената на испитима и предузимају потребне мере за унапређење квалитета.

Надлежност наставника и сарадника су да наставу, вежбе и испите спровode у складу са утврђеним стандардима и да активно учествују у раду Наставно-стручног већа одсека већа и већа катедри, када се одлучује о обезбеђењу квалитета.

Надлежност студената је да учествују у поступку анкетања, да се изјашњавају објективно и непристрасно, као и да њихови представници активно учествују у раду Савета Академије, Наставно-стручног већа Академије и одсека, ка и већа катедри, када се разматрају питања из области обезбеђења и унапређења квалитета.

Организација и функционисање система обезбеђења квалитета регулисано је Стратегијом обезбеђења квалитета, [Правилником о стандардима и поступцима за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета](#) и другим општим актима, којима

се регулише обезбеђење квалитета.

б) Циљеви, захтеви и очекивања

Академија има и примењује транспарентан систем осигурања квалитета, при чему се редовно прикупљају и анализирају подаци везани за квалитет. Детаљно се анализирају резултати анкета и покушавају да се искористе за формирање мера, које се предузимају за унапређење квалитета. Академија је, у овом процесу, укључила и јасно поделила обавезе, надлежности и одговорности органа управљања, органа пословођења, стручних органа, наставника и сарадника, као и надлежности студената. Циљ је да се преко Студентског парламента ради на едукацији студената о важности анкете и озбиљном приступу оцењивања свих сегмената рада Академије, а пре свега наставе и наставника. Још један важан циљ је унапређење анкете са послодавцима и њихово веће учешће у формирању не само курикулума, већ и осталих аспеката нових студијских програма, у циљу формирања стручњака каквог препознаје тржиште рада.

в) Анализа и квантитативна оцена битних елемената квалитета Стандарда 3, методом SWOT анализе

Предности	Слабости
- Систем обезбеђења квалитета Академије установљен је Статутом Академије и Стратегијом обезбеђења квалитета +++ - Утврђене су мере обезбеђења квалитета, области обезбеђења квалитета, субјекти обезбеђења квалитета, као и послови и задаци стручних органа, органа управљања и Комисије за обезбеђење квалитета +++ - Дефинисане су надлежности и задаци наставника и сарадника, задаци студената, надлежности органа и служби Академије, као и мере и поступци за обезбеђење квалитета +++ - Академија је у процесу успостављања система управљања квалитетом SRPS ISO 9001:2015 ++ - Учешће студената у доношењу и спровођењу Стратегије обезбеђења квалитета, стандарда и поступака обезбеђења квалитета ++ - Анкетирање студената врши се на свим нивоима студија и свим годинама студија на крају семестра ++ - Врши се анкетирање свршених студената (алумниста) + - Информације о квалитету свршених студената добијају се анкетирањем послодаваца у фирмама и предузећима у	- Недовољно квалитетан анкетни лист за анкетирање студената је разлог незаинтересованости студената ++ - Поткомисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета, само једном годишње, на крају школске године, врши и анализу успеха студената на испитима ++ - Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера ++ - Недовољна мотивисаност запослених и студената да учествују у активностима везаним за квалитет +++ - Наставно-стручно веће недовољно расправља и одлучује о питањима која се односе на обезбеђење и унапређење квалитета ++

окружењу ++ • Поткомисија за самовредновање и унутрашње обезбеђење квалитета, једном годишње, на крају школске године, врши и анализу успеха студената на испитима +++ • Резултати анкета детаљно се анализирају и користе се за формирање мера које се предузимају за унапређење квалитета ++ • Самовредновања установе и студијских програма, у интервалима од три године +++	
Могућности	Опасности
• Унапређење методе анкетирања и типова анкетних листова ++ • Стицање искуства са разних семинара и пројеката по питању система квалитета + • Сарадња и размена искустава са другим високошколским институцијама по питању система квалитета ++ • Успостављање ближе сарадње са послодавцима у циљу добијања информације о квалитету свршених студената и могућностима за побољшање ++ • Повезивање са привредним субјектима у граду и околини, који имају позитивна искуства у погледу побољшања система квалитета ++ • Организација семинара везаних за побољшање система квалитета, где би се запослени боље упознали са битним појмовима везаним за квалитет +	• Преоптерећеност чланова Комисије другим обавезама и мање ангажовање на пословима обезбеђења квалитета +++ • Преобимност и недовољна структурираност документације коју треба генерисати у свим процедурама + • Временска неусклађеност и неинформисаност о процедурама и правилима на државном нивоу + • Незаинтересованост послодаваца да попуни анкету +

г) Предлог мера и активности за унапређење квалитета Стандарда 3

- ✓ Подизање нивоа свести запослених о значају функционисања доброг система обезбеђења квалитета, кроз едукацију,
- ✓ Едукација студената о неопходности њиховог квалитетнијег учешћа у процесу унапређења квалитета и
- ✓ Увођење награда као вида признања и афирмације за активности појединаца и група у области обезбеђења квалитета,
- ✓ Унапређење динамике спровођења анкета и стандардизација њихове анализе и приказа резултата,
- ✓ Мотивација студената за укључивање у систем обезбеђења квалитета,
- ✓ Увођење програма континуираног професионалног развоја наставника и сарадника и студената и промоција културе квалитета.
- ✓ Унапређење динамике спровођења анкета и стандардизација њихове анализе и приказа резултата

- ✓ Јачање техничке сарадње са привредним субјектима у региону, како би се стекла јаснија слика о њиховим потребама у погледу кадрова;
- ✓ Побољшање рада и функционисања појединих комисија које су директно или индиректно везане за процес обезбеђења квалитета.

Показатељи и прилози за Стандард 3:

Прилог 3.1. Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

Прилог 3.2. Списак свих анкета

Прилог 3.3. Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера